

FRØHØSTEN I IND- OG UDLAND

En meget flot frøhøst 2022

Lige fra frøhøstens begyndelse til de sidste marker var færdighøstede har vi meldinger om meget flotte udbytter i stort set hele landet. Forårstørken i maj sendte nogle marker til tælling i Nordjylland og på Bornholm, men frøhøsten i Danmark kommer for andet år i træk til at give 10 pct. større udbytte end forventet, og i nogle arter har vi et plus på over 20 pct. på gennemsnitsudbytterne

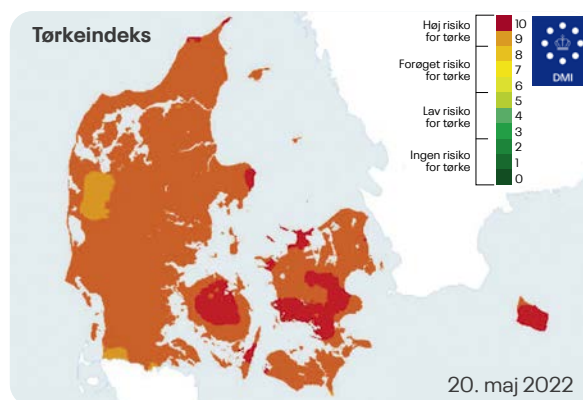
Frøhøsten 2022 var problemfri med mange gode og lange høstdage – her i engrapgræs

Det meget store frøavlsareal i Danmark til høst 2022 kom godt igennem efteråret og vinteren 2021/22. Foråret var langt og koldt, og det undertrykte den vegetative vækst. Forårstørken i maj gav panderynker i forhold til at få justeret vækstreguleringsstrategien. Tørkeindekset i maj var mange steder i det mørkerøde felt, men heldigvis ligger hovedparten af vores frømarker på vandet sandjord eller god lerbord, og nedbøren i maj kom rettidigt i de fleste regioner. I starten af juli steg tørkeindekset igen, og vi fik glæde af sol og tørvejr til høsten af engrapgræs og rødsvingel. Høst af frøgræs i tørvejr hjælper på både udbytter, kvalitet og efterbehandling. Det gode høstvejr fortsatte hele juli og frøhøsten var stort set tilendebragt ved indgangen til august. 2022 gav en nem frøhøst på et stort areal og med meget flotte udbytter. Vi høster over gennemsnitsudbytter i alle arter, og vi er også begunstiget af, at stort set alle frømarker kom rettidigt, fornuftigt og tørt i hus.

Frøudbytterne stiger igen i Danmark

Omkring 20 pct. af vores frø har nu været igennem renserierne, og vi ser meget flotte udbytter og pæne kvaliteter. Udbytterne ligger i gennemsnit over sidste års høje niveau. Det løbende femårsgennemsnit er steget i nogle arter, så udbytteindekset i eksempelvis rødsvingel er lavere end sidste år, selvom det faktiske udbytte i kg pr. ha reelt ligger over sidste års niveau.

Som mange er bekendt med, er vi i gang med at få tilpasset produktionen til høst 2023. Vi kan glæde os over, at vi to år i træk har høstet høje udbytter, og i 2022 på et frøavlsareal, der er 10 pct. større end i 2021. Dette sammenholdt med, at frømarkedet ikke kører i et højt gear, har desværre skabt en ubalance i forsyningskæderne, og derfor skal vi hurtigst muligt have tilpasset vores produktionsareal for at få genoprettet en sund forsyningsbalance. Tabel 1 viser den positive høstprognose, som den tegner med omkring 25 pct. indvejet af den danske høst 2022 i DLF.

Kort over tørkeindekset den 20. maj viser, at vi trængte til den regn, der heldigvis senere kom afgrøderne til gode

Jørn Lund Kristensen
Avlsdirektør
Roskilde

Tabel 1. Prognose for høstudbytte - for høst 2022, DLF Danmark

	Udbytte kg pr. ha	Relativt udbytte i forhold til fem års løbende snit
Hvidkløver	580	125
Alm. rajgræs	1.590	105
Hybrid rajgræs	1.470	100
Ital. rajgræs	1.510	100
Rajsvingel	1.330	120
Rødsvingel	1.690	114
Strandsvingel	1.780	120
Hundegræs	1.360	120
Engrapgræs	1.250	119

Kommentarer til de enkelte arter

Hvidkløver: Udbyttet ligger tæt på 600 kg pr. ha. Gode bestøvningsforhold og skadedyrsangreb, der var lavere end de forrige år samt gode høstforhold, sikrede et flot udbytte af både konventionel og økologisk hvidkløver.

Alm. rajgræs: Gennemsnitsudbyttet kommer over sidste års niveau. Nogle områder i i Nordjylland var lidt mere udfordret med tørkeramte og opretstående marker til høst end de syd- og østlige egne.

Rødsvingel: For andet år i træk kommer rødsvingel med et udbytte på over 1600 kg pr. ha. Veletablerede arealer, god driftsledelse og et godt vækstår med gode høstbetingelser sikrede årets gode frøhøst.

Engrapgræs: Mange marker var tæt på at tabe pusten i den tørre maj, men frøafgrøderne blev reddet af nedbøren i slutningen af maj, og placeringen af engrapgræs på den bedre jord i Danmark sikrede udbyttepotentialet. De gode høstforhold og rettidig omhu hos vores frøavlere, gjorde resten til at vi fik en god høst med et højt udbytte.

Med stigende omkostninger til blandt andet energi er det rart med en relativ let og tør frøhøst

Tabel 2. Svindprocenter 2022 sammenlignet med gennemsnittet af de sidste fem år

	2022	5 års gennemsnit 2017-2021
Hvidkløver	-	31
Alm. rajgræs	14	15
Ital. rajgræs	11	11
Rajsvingel	-	17
Rødsvingel	11	14
Strandsvingel	11	17
Hundegræs	-	13
Engrapgræs	20	24
Total græs og kløver	14	16

Flot høst i Holland

Holland har et rigtigt flot udbytte i alm. rajgræs, som er langt den største frøart i Holland. 2022-høsten ligger godt og vel 10 pct. over et normaludbytte. De foregående to år har Holland haft rajgræsudbytter under indeks 100. men Holland har været ramt af tørke og ekstremt høje temperaturer i foråret og sommeren. Solen og varmen i høst gav gode høstforhold i Holland, mens tørken i foråret og sommeren tog toppen af udbyttet hos især 2. års marker af strandsvingel, mens deres 1. års marker klarede det fint.

Tjekkiet, Slovakiet og Ungarn tæt på normalen

Tjekkiet har haft en høst tæt på normalen af deres frøgræs, som primært består af ital. rajgræs, westerwoldisk rajgræs og rajsvingel. Derimod ligger deres kløver og lucerneudbytter på 50-80 pct. af et normaludbytte, men med stor variation mellem de forskellige regioner.

Nordamerika - USA og Canada høster godt

Efter sidste års meget ringe udbytter i stort set alle regioner og stater i USA, er høsten 2022 langt bedre. Her taler man også om udbytter på 10-15 pct. over et normalt udbytte, mens man sidste år lå på 50-90 pct. af normalen. Også i Canada er frøudbytterne tilbage på et mere normalt niveau, og der rapporteres om gode udbytter i rødsvingel. Så forsyningen af græsfrø er igen god i Nordamerika.

Råvarekvaliteter

Med stigende omkostninger til blandt andet energi er det rart med en relativ let og tør frøhøst. Det var begrænset, hvad der skulle bruges af energi på efterbehandling af årets høst på tørrerierne. Der er igen i år nogle frøpartier med lav rumvægt i både rødsvingel og rajgræs som følge af de tørkeperioder, vi havde i vækstsæsonen. Men generelt er årets høst af en god kvalitet og let at rense, med et lavt svind til følge.

